

WOORD VOORAF – De zin van Leo Apostels atheïstische religiositeit.	9
Een kennis theoretisch commentaar.	
<i>Diderik Batens</i>	
I – Een ander geloven. Een nieuw transcenderen.	23
Over niet-theïstische spiritualiteit	
1. Inleiding	23
2. Wat is spiritualiteit ?	24
3. Een voorbeeld van niet-theïstische spiritualiteit	24
4. Vrijzinnigheid, Verlichting en Spiritualiteit	26
5. De vele wegen van de spiritualiteit	28
6. Niet-theïstische en theïstische spiritualiteit	29
7. Authenticiteitscriteria	31
8. Individuele en collectieve aspecten van spiritualiteit	32
9. Zin, ethiek en spiritualiteit	33
10. Spiritualiteit, wijsbegeerte en wetenschap	35
11. Enkele onderscheidingen	35
12. Besluit	37
II – Mysticisme, ritueel en atheïsme	39
0. Inleiding	
1. De dialectiek van religie en atheïsme: een dynamische benadering	39
2. Een atheïstisch mysticisme	40
3. Een atheïstische rituele structuur	59

3.1.	Rituele actie	59
3.2.	Religieus rituele actie	60
4.	Religieuze categorieën en de atheïstische beleving van het Heilige	65
5.	Een verdediger van verwante standpunten: Georges Bataille	77
6.	Besluit	81
7.	Nota's	82
III – Atheïstische spiritualiteit. Een verkenning		85
0.	Woord vooraf	85
I.	Inleiding	89
1.	Nag Hammadi	89
2.	Fritz Mauthner als atheïstisch mysticus	89
3.	De mystieke theologie van Pseudo-Dyonysius	91
4.	Tijdgenoten over atheïstische religies	93
5.	William James en de atheïstische spiritualiteit	96
II.	Post-theïstische spiritualiteit	106
1.	Wat is spiritualiteit?	106
2.	Atheïstische Natuur-Spiritualiteit (niet-pantheïstisch)	108
2.A.	De natuur-mystiek van Richard Jefferies	108
2.B.	De Kosmische Mens van Walt Whitmans	110
2.C.	De pluralistische transcendentie van John Cowper Powys	114
3.	Niet-Naturalistische Atheïstische Mystiek	119
3.A.	De Zenmeditatie	119
3.B.	Een Yogameditatie	124
3.C.	De stilte in het judaïsme en bij Krishnamurti	126
4.	Personalistisch Atheïsme en mogelijke spiritualiteit ervan	129
4.A.	Inleiding	129
4.B.	Onbewust atheïstische analytische theologie	131
4.C.	Atheïstisch gebed en sociaal-religieus personalistisch atheïsme	136
4.D.	De gnostische atheïst en de eenheid van materialistische, boeddhistische en christelijke bijbellectuur	142
4.E.	De verborgen verwantschap van Søren Kierkegaard en Friedrich Nietzsche als uitdrukking van atheïstische spiritualiteit, basis van 'God is Dood'-theologie	145
4.F.	De contradicties	153

III.	Drie theïstische mystici: hun verwantschap en verschil met atheïstische spiritualiteit	159
1.	De liefdesmystiek van Ibn Arabi en atheïstische spiritualiteit	159
2.	De Oergrond van Eckehart	158
3.	De Berg Carmel van Johannes van het Kruis	160
IV.	Besluit: waarderingscriteria voor religieuze en spirituele ervaringen	163
V.	Bibliografie	172

IV – Over spiritualiteit (voor niet-theïsten en theïsten)

1.	Crisis, Ervaringen, Mystiek	175
2.	Het wezenlijke van de spontane mystiek	177
2.A.	Voorbeelden	177
2.B.	Hun gemeenschappelijke kenmerken	179
3.	Vormen van spontane mystiek	181
4.	Kwaliteitscriteria voor mystiek	184
5.	Overtuigingen en mystiek	187
5.A.	Verschillende wereldbeelden zijn verenigbaar met het zoeken naar en doorleven van mystische ervaringen	187
5.B.	Transcenderen en transcendentie: de gemeenschappelijke kern	189
5.C.	Benaderingen tot de mystische ervaring	192
5.D.	Essentiële beperkingen van elke benadering	193
6.	Waarde van het religieus leven in benadering tot de mystische ervaring	194
7.	Kwaad en mystiek	195
8.	Een afstandelijk sociologische aanpak: Spiritualiteit vanuit Systeemtheorie (Niklas Luhmans <i>Functie van de Religie</i>)	196
9.	Nawoord	201

NAWOORD – Religiositeit bij Leo Apostel. Een postuum getuigenis	203
<i>Peter Schmidt</i>	

VERANTWOORDING	213
<i>Jan H. Mysjkin</i>	